

az embereket a Columbus utcában, a Süketnémák Intézete udvarán és kertjében erre a célra felépített barakkokban helyezték el. A Columbus utcai tábor, vagy ahogy emlegették, a „kiváltságosok tábora” az egyik legbiztonságosabb hely volt a zsidók számára Magyarországon, mivel öt SS-katona őrizte. Az eredeti listát a Vaada-vezetők állították össze az akkor Budapesten tartózkodó Léb Zsigmondnak, a kolozsvári ortodox hitközség korábbi elnökének és a kolozsvári Zsidó Tanács tagjának a közreműködésével. Állítólag azokat részesítették előnyben, akik kitüntetett szerepet játszottak a zsidó közéletben, a zsidó közösség szolgálatában tevékenykedtek, vagy áldozatokat hoztak a zsidóság nagyobb jóléte érdekében; elsőbbséget élveztek a munkaszolgálatosok özvegyei és árvái is. Az eredetileg Budapesten elkészített listát részben megváltoztatták és kibővítették a kolozsvári zsidó vezetők, valamint német és magyar tisztviselők, akik különböző okokból (többnyire megvesztegetés ellenében) saját pártfogoltjaikat szerették volna kimenteni. A lista módosítását az is szükségessé tette, hogy sok, eredetileg rajta szereplő zsidót már előbb deportáltak. Ennélfogva azok, akiket végül is kiválasztottak, gyakran nem feleltek meg a jelölés kezdetben egyeztetett egyik kritériumának sem. Ez a tény kínos gyanúsítgatást, gyakorta vádaskodást szült a háború alatt éppúgy, mint a háború után. A legtöbbit hangoztatott panasz az volt, hogy a kolozsvári transzport összeválogatásával megbízott személyek akkor is előnyben részesítették barátaikat és családtagjaikat, ha azok sem cionista tevékenységet nem folytattak, sem kimagasló szerepet nem játszottak a zsidóság életében.⁹⁸

Nem sokkal a kolozsvári csoport Budapestre érkezése után Kasztner újabb tárgyalásokba kezdett, hogy további zsidókat menthessen meg a deportálás rémétől. 100 000 zsidó életéért cserébe 5 millió svájci frank értékű ékszert, külföldi valutát és pengőt ajánlott fel Eichmann-nak. (Mindent, amit akkor a Mentőbizottság elő tudott teremteni.) Eichmann-nak, aki a Brand-kártyát már kijátszotta, volt még egy ütőkártya a kezében. Kaltenbrunner épp akkoriban kérte meg őt, hogy irányítson néhány ezer munkaszolgálatost mezőgazdasági és ipari feladatok megoldására Bécsbe és környékére, ahol aggasztó méreteket öltött a munkaerőhiány.⁹⁹ Eichmann következképp megragadta a Kasztner kínálta alkalmat. A Brand küldetésével és a felajánlott 5 millió svájci frankkal kapcsolatos „jó szándékának” jeleként június 14-én közölte Kasztnerrel, hogy engedélyezi 30 000 zsidó kiszállítását Ausztriába, ahol speciális családi munkatáborokban „jégre téve várhatják ki a tárgyalások végét”. Június végén került sor mintegy 18-20 000 zsidó elszállítására – többségüket Debrecen, Szeged és Szolnok körzetéből – Strasshofba és más, Bécs